



Силабус освітнього компоненту

«Дидактичні основи професійної освіти»

Рівень вищої освіти: Бакалавр

Освітньо-професійна програма: "Професійна освіта (Цифрові технології)"

Галузь знань: 01 Освіта / Педагогіка

Спеціальність: 015 Професійна освіта (за спеціалізаціями)

Посилання на курс у системі дистанційного навчання:

<https://posekmodule.km.ua/course/view.php?id=1651>

Семестр:

7

Кількість кредитів:

4

Мова викладання:

українська

Розклад занять: <https://kpdi.edu.ua/studentu/rozklad-zanyat>

Керівник курсу

П.І.П. Шевчук Олександр Володимирович

науковий ступінь; вчене звання кандидат педагогічних наук, викладач кафедри цифрових, освітніх та соціо-економічних технологій

Контактна Тел. 0977615646

інформація: е-mail: olexandr-shevchuk@kpdi.edu.ua

Опис ОК

Мета вивчення ОК	забезпечити засвоєння здобувачами вищої освіти теоретичних засад дидактики професійної освіти (закономірностей, принципів, методів, форм і засобів навчання) та сформувані практичні вміння щодо проєктування, організації й оцінювання освітнього процесу в закладах освіти, зокрема у підготовці фахівців у сфері цифрових технологій, із застосуванням сучасних цифрових ресурсів і освітніх технологій.
Кількість кредитів	4
Загальна кількість годин	120
Кількість змістових модулів	2
Форма навчання	Денна/заочна
Статус ОК	Обов'язковий ОК професійної та практичної підготовки
Перелік ОК, які мають бути вивчені раніше, перелік раніше здобутих результатів навчання	Педагогіка, Психологія, Психологія професійної діяльності. ПР 04. Розуміти особливості комунікації, взаємодії та співпраці в міжнародному культурному та професійному контекстах. ПР 05. Володіти культурою мовлення, обирати оптимальну комунікаційну стратегію у спілкуванні з групами та окремими особами. ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та

	<p>освітньою програмою.</p> <p>ПР 11. Володіти психолого-педагогічним інструментарієм організації освітнього процесу, уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти.</p> <p>ПР 14. Володіти навичками стимулювання пізнавального інтересу, мотивації до навчання, професійного самовизначення та саморозвитку здобувачів освіти.</p> <p>ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.</p> <p>ПР 20. Емпатійно взаємодіяти, відповідати за прийняття рішень в межах своєї компетенції, дотримуватися стандартів професійної етики.</p> <p>ПР 25. Забезпечувати рівні можливості і дотримуватися принципів гендерного паритету у професійній діяльності.</p>
--	---

Формування програмних компетентностей та результатів навчання

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.
Спеціальні (фахові) компетентності	К 12. Здатність застосовувати освітні теорії та методології у педагогічній діяльності. К 17. Здатність реалізовувати навчальні стратегії, засновані на конкретних критеріях для оцінювання навчальних досягнень.
Програмні результати навчання	ПР 12. Уміти проектувати і реалізувати навчальні/розвивальні проекти. ПР 13. Застосовувати у професійній діяльності сучасні дидактичні та методичні засади викладання навчальних дисциплін і обирати доцільні технології та методики в освітньому процесі. ПР 15. Діагностувати, прогнозувати, забезпечувати ефективність та корегування освітнього процесу для досягнення програмних результатів навчання і допомоги здобувачам освіти в реалізації індивідуальних освітніх траєкторій.

Структура курсу Очна (денна) форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	РАЗОМ	л	пр	сем	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДИДАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	62	10	10	6	0	36
Тема 1. Дидактика професійної освіти: сутність і функції	10	2	2	0	0	6
Тема 2. Освітні теорії та методологічні підходи	14	2	2	2	0	8
Тема 3. Закономірності, принципи і зміст навчання	12	2	2	2	0	6
Тема 4. Методи, форми і засоби навчання	12	2	2	2	0	6
Тема 5. Проектування заняття у професійній освіті	14	2	2	0	0	10

Змістовий модуль 2. ПРОЄКТУВАННЯ, ОЦІНЮВАННЯ І КОРИГУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58	10	10	6	0	32
Тема 6. Навчальні та розвивальні проєкти	12	2	2	2	0	6
Тема 7. Критеріальне оцінювання навчальних досягнень	12	2	2	2	0	6
Тема 8. Діагностика і моніторинг результатів навчання	12	2	2	0	0	8
Тема 9. Коригування навчання та індивідуальна траєкторія	12	2	2	2	0	6
Тема 10. Сучасні дидактичні технології	10	2	2	0	0	6
Разом	120	20	20	12	0	68

Заочна форма

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	РАЗОМ	л	пр	сем	лаб	с.р.
Змістовий модуль 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ДИДАКТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ	62	4	2	2	0	54
Тема 1. Дидактика професійної освіти: сутність і функції	10	2	2	0	0	6
Тема 2. Освітні теорії та методологічні підходи	14	2	0	2	0	10
Тема 3. Закономірності, принципи і зміст навчання	12	0	0	0	0	12
Тема 4. Методи, форми і засоби навчання	12	0	0	0	0	12
Тема 5. Проєктування заняття у професійній освіті	14	0	0	0	0	14
Змістовий модуль 2. ПРОЄКТУВАННЯ, ОЦІНЮВАННЯ І КОРИГУВАННЯ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ	58	6	2	0	0	50
Тема 6. Навчальні та розвивальні проєкти	12	2	2	0	0	8
Тема 7. Критеріальне оцінювання навчальних досягнень	12	2	0	0	0	10
Тема 8. Діагностика і моніторинг результатів навчання	12	2	0	0	0	10
Тема 9. Коригування навчання та індивідуальна траєкторія	12	0	0	0	0	12
Тема 10. Сучасні дидактичні технології	10	0	0	0	0	10
Разом	120	10	4	2	0	104

Політика освітнього процесу

Нормативна база освітнього процесу доступна за посиланням

<https://kpd.edu.ua/publicna-informatsiia/polozhennya-yaki-reglamentuyut-diyalnist-instytutu>

Дотримання умов доброчесності	Дотримання положень Кодексу академічної доброчесності НРЗВО «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Очікування	Організація освітнього процесу та відвідування занять відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в НРЗВО «Кам'янець - Подільський державний інститут» Оцінювання знань відповідно до «Положення про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів Навчально-реабілітаційного закладу вищої освіти «Кам'янець-Подільський державний інститут».
Відвідування занять	Відвідування занять з ОК є обов'язковим для всіх здобувачів вищої освіти відповідно до розкладу.
Відпрацювання пропусків занять	Здобувач освіти, який пропустив заняття, самостійно вивчає матеріал за наведеними у силабусі джерелами інформаційного забезпечення і ліквідує заборгованість під час консультацій. Відпрацювання пропусків занять відбуваються відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу».
Допуск до екзамену	Відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу» всі здобувачі вищої освіти, котрі не мають пропусків занять (відпрацювали пропуски занять) допускаються до екзамену.
Підсумкова модульна оцінка	Результати модульного контролю оцінюються за 100-бальною шкалою та доводяться до відома здобувачів вищої освіти не пізніше трьох днів з часу його проведення із внесенням результатів у документи обліку успішності здобувачів. Здобувачі вищої освіти, які до початку сесії мають хоча б з одного модульного

	контролю (змістового модуля) менше 60 балів, не одержують підсумкову оцінку і не допускаються до екзамену рішенням навчального відділу як такі, що не виконали навчальної програми з ОК. Деталі щодо підсумкового модульного контролю окреслені у «Положенні про організацію освітнього процесу».
Екзаменаційна оцінка	Результати екзамену оцінюються за 100-бальною шкалою і включаються в підсумкову (рейтингову) оцінку з ОК з відповідним ваговим коефіцієнтом, як це передбачено у схемі оцінювання.
Підсумкова оцінка з ОК	Підсумкова оцінка з ОК розраховується як середня арифметична зважена з оцінок змістових модулів, включаючи екзаменаційну.

Верифікація результатів навчання

Шкала оцінювання з ОК у балах за всі види навчальної діяльності, яка переводиться в оцінку за шкалою ECTS та у чотирибальну національну шкалу:

Сума балів за шкалою Інституту	Оцінка за шкалою ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		Екзамен	Диференційований залік
90-100	A (відмінно)	Відмінно	Зараховано з оцінкою «відмінно»
82-89	B (дуже добре)	Добре	Зараховано з оцінкою «добре»
75-81	C (добре)		
65-74	D (задовільно)	Задовільно	Зараховано з оцінкою «задовільно»
60-64	E (достатньо)		
35-59	FX (незадовільно з можливістю повторного складання)	Незадовільно	Не зараховано
1-34	F (незадовільно з обов'язковим повторним курсом)		

Розподіл вагових коефіцієнтів за змістовими модулями оцінювання складових поточного та підсумкового контролю результатів навчальної діяльності здобувачів з вивчення ОК «.....».

Розподіл вагових коефіцієнтів для екзамену (для денної форми навчання):

Екзамен:

Змістовий модуль 1			Змістовий модуль 2 Рейтингова (підсумкова) оцінка за змістовий модуль 2, враховуючи поточне опитування)		Екзамен	Рейтингова (підсумкова) оцінка з ОК (100 балів)
20 %			40 %		40 %	100
T1	...	T5	...	T10		

Розподіл вагових коефіцієнтів для іспиту (для заочної форми навчання):

Екзамен:

Змістовий модуль					Екзамен	Рейтингова (підсумкова) оцінка з ОК (100 балів)
МКР та підсумкова оцінка за змістовий модуль, враховуючи оцінку за захист навчального матеріалу, що вноситься на самостійне вивчення						
60 %					40 %	100
T1	T2	T3	...	T10		

Критерії оцінювання складових поточного контролю навчальної діяльності здобувача

Компетентності (знання, уміння та навички), продемонстровані на навчальних заняттях (враховуючи знання з тем, що виносяться на самостійне опрацювання) оцінюються за 100-бальною системою.

Оцінка в балах (за 100-бальною шкалою) за всі види навчальної діяльності	Критерії оцінювання
98-100	Здобувач має системні, дієві знання, виявляє неординарні творчі здібності у навчальній діяльності; використовує широкий арсенал засобів для обґрунтування та доведення своєї думки; розв'язує складні проблемні завдання; схильний до системно-наукового аналізу та прогнозу явищ; уміє ставити і розв'язувати проблеми, самостійно здобувати і використовувати інформацію; займається науково-дослідною роботою; логічно та творчо викладає матеріал в усній та письмовій формі; розвиває свої здібності й нахили; використовує різноманітні джерела інформації; моделює ситуації в нестандартних умовах.
94-97	Здобувач володіє узагальненими знаннями з ОК, аргументовано використовує їх у нестандартних ситуаціях; вміє знаходити джерела інформації та аналізувати їх, ставити і розв'язувати проблеми, застосовувати вивчений матеріал для власних аргументованих суджень у практичній діяльності (диспути, круглі столи тощо); спроможний за допомогою викладача підготувати виступ на студентську наукову конференцію; самостійно вивчити матеріал; визначити програму своєї пізнавальної діяльності; оцінювати різноманітні явища, процеси; займає активну життєву позицію.
90-93	Здобувач володіє глибокими і міцними знаннями та використовує їх у нестандартних ситуаціях; може визначати тенденції та суперечності різних процесів; робить аргументовані висновки; практично оцінює сучасні тенденції, факти, явища, процеси; самостійно визначає мету власної діяльності; розв'язує творчі завдання; може сприймати іншу позицію як альтернативну; знає суміжні ОК; використовує знання, аналізуючи різні явища, процеси.
86-89	Здобувач вільно володіє вивченим матеріалом, застосовує знання у дещо змінених ситуаціях, вміє аналізувати і систематизувати інформацію, робить аналітичні висновки, використовує загальновідомі докази у власній аргументації; чітко тлумачить поняття, категорії, нормативні документи; формулює закони; може самостійно опрацьовувати матеріал, виконує прості творчі завдання; має сформовані типові навички.
81-85	Знання здобувача досить повні, він вільно застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; вміє аналізувати, робити висновки; відповідь повна, логічна, обґрунтована, однак з окремими неточностями; вміє самостійно працювати, може підготувати реферат і обґрунтувати його положення.
75-80	Здобувач правильно і логічно відтворює навчальний матеріал, оперує базовими теоріями і фактами, встановлює причинно-наслідкові зв'язки між ними; вміє наводити приклади на підтвердження певних думок, застосовувати теоретичні знання у стандартних ситуаціях; за допомогою викладача може скласти план реферату, виконати його і правильно оформити; самостійно користуватися додатковими джерелами; правильно використовувати термінологію; скласти таблиці, схеми.
70-74	Здобувач розуміє основні положення навчального матеріалу, може поверхнево

	аналізувати події, ситуації, робить певні висновки; відповідь може бути правильною, проте недостатньо осмисленою; самостійно відтворює більшу частину матеріалу; вміє застосовувати знання під час розв'язування розрахункових завдань за алгоритмом, користуватися додатковими джерелами.
65-69	Здобувач розуміє сутність ОК, може дати визначення понять, категорій (однак з окремими помилками); вміє працювати з підручником, самостійно опрацьовувати частину навчального матеріалу; робить прості розрахунки за алгоритмом, але окремі висновки не логічні, не послідовні.
60-64	Здобувач володіє початковими знаннями, здатний провести за зразком розрахунки; орієнтується у поняттях, визначеннях; самостійне опрацювання навчального матеріалу викликає значні труднощі.
50-59	Здобувач намагається аналізувати на основі елементарних знань і навичок; виявляє окремі властивості; робить спроби виконання вправ, дій репродуктивного характеру; за допомогою викладача робить прості розрахунки за готовим алгоритмом.
35-49	Здобувач мало усвідомлює мету навчально-пізнавальної діяльності, робить спробу знайти способи дій, розповісти суть заданого, проте відповідає лише за допомогою викладача на рівні „так” чи „ні”; може самостійно знайти в підручнику відповідь.
1-34	Здобувач володіє навчальним матеріалом на рівні засвоєння окремих термінів, фактів без зв'язку між ними: відповідає на запитання, які потребують відповіді „так” чи „ні”.

Оцінювання модульних контрольних робіт здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання навчального матеріалу, що виноситься на самостійне вивчення для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання екзамену здійснюється за 100-бальною системою.

Інформаційне забезпечення ОК:

Основна література

1. Гляненко К. А., Соснова М. А. Дидактичні основи професійної освіти: навч. посіб. / уклад.: К. А. Гляненко, М. А. Соснова. Кропивницький : ПП «ПОЛІУМ», 2021. 198 с.
2. Європейська Комісія (DG Education, Youth, Sport and Culture). Digital Education Action Plan 2021–2027: Discover the actions. European Education Area. URL: <https://education.ec.europa.eu/focus-topics/digital-education/actions>
3. Жигір В. І. Дидактичні основи професійної освіти: навчальний посібник. Бердянськ : БДПУ, 2021. 201 с.
4. Міністерство освіти і науки України. Концепція цифрової трансформації освіти і науки: МОН запрошує до громадського обговорення. Міністерство освіти і науки України : офіц. сайт. 25.05.2021. URL: <https://mon.gov.ua/news/kontseptsiya-tsifrovoi-transformatsii-osviti-i-nauki-mon-zapros hue-do-gromadskogo-obgovorennya>
5. Про затвердження Положення про дуальну форму здобуття фахової передвищої та вищої освіти : наказ МОН України від 13.04.2023 № 426 (зареєстр. в Мін'юсті України 02.06.2023 № 929/39985). База даних «Законодавство України». Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/main/z0929-23>
6. Шевчук С. С., Кулішов В. С. Дидактика професійної освіти : практикозорієнтований аспект : навчально-методичний посібник. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПНУ, 2021. 212 с.

7. Шевчук О. В. Дидактичні основи професійної освіти : методичні рекомендації. Кам'янець-Подільський : НРЗВО КПДІ, 2025.
8. UNESCO. Transforming Technical and Vocational Education and Training for Successful and Just Transitions: UNESCO Strategy 2022–2029. Paris : UNESCO, 2022. 28 p.

Додаткова література

1. Вдовенко О. І. Теоретичні та методичні основи професійної освіти : навч.-метод. посібн. до практичних та самостійних робіт студентів. Чернігів : НУЧК імені Т. Г. Шевченка, 2025. 124 с.
2. Дидактика професійної освіти: сучасні терміни і тренди : словник / автори-укладачі Жук М. В., Князева М. О., Кучеренко І. А., Лебідь О. М., Линчак О. В., Масліч С. В., Надточій О. В., Оліферчук О. М., Шевчук С. С., Юденкова О. П. / за заг. ред. проф. І. А. Кучеренко. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «УМО» НАПН України, 2024. 72 с.
3. Інклюзивне навчання в закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Основи андрагогіки: освітньо-професійна програма для короткострокових курсів підвищення кваліфікації / Галина Коссова-Сіліна, Оксана Линчак, Владислав Чертов. Біла Церква : БІНПО ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, 2024. 40 с.
4. Міністерство освіти і науки України. Дуальна освіта. Міністерство освіти і науки України : офіц. сайт. [б. р.]. <https://mon.gov.ua/osvita-2/profesiyno-tekhnichna-osvita/reforma-profesiynoi-osviti/derzhavno-privatne-partnerstvo-ta-dualna-osvita/dualna-osvita>
5. Проект USAID «Економічна підтримка України» (ERA Ukraine). Дуальна освіта. Методичні рекомендації. Проект USAID «Економічна підтримка України». 24.07.2023. URL: https://era-ukraine.org.ua/wp-content/uploads/2023/07/DualEdu_Metodychni-rekomendatsii.pdf
6. Юденкова О. П. Компетентнісний підхід до планування та організації професійнопрактичної підготовки : електронний навчальний курс. Біла Церква : БІНПО, 2023 р. 67 с.
7. International Labour Office. Quality Apprenticeships Recommendation, 2023 (No. 208) – Guide for Policymakers. Geneva : International Labour Office, 2024. 115 p. URL: https://www.ilo.org/sites/default/files/2024-12/1684_SKILLS_Quality_Apprenticeships_WEB.pdf

Інформаційні ресурси

1. Всеосвіта: бібліотека методичних матеріалів (зокрема для профосвіти/уроків виробничого навчання) – <https://vseosvita.ua/library/metodicna-rozrobka-uroku-virobnicogo-navcanna-405279.html>
2. Електронна бібліотека НАПН України (lib.iitta.gov.ua) – <https://lib.iitta.gov.ua>
3. Інститут професійної освіти НАПН України – <https://ivet.edu.ua>
4. Лабораторія електронних навчальних ресурсів ІПО НАПН України – <https://ivet.edu.ua/laboratoriya-elektronnyh-navchalnyh>
5. НБУВ: “Наукова періодика України” – <https://www.irbis-nbuv.gov.ua/>
6. НБУВ: електронна бібліотека “Україніка” – <https://irbis-nbuv.gov.ua>
7. Освіторія (Osvitoria University / Тренінговий центр) – <https://osvitoria.university/courses>

8. Український інститут розвитку освіти (UIED): “Освітні матеріали” – <https://uied.org.ua/books>
9. Фахові публікації/статті IPO НАПН України (електронний журнал/архів) – <https://jrnls.ivet.edu.ua/index.php/1/uk/article/view/644>
10. Prometheus (українська платформа): курс “Академічна доброчесність: онлайн-курс для викладачів” – <https://prometheus.org.ua/prometheus-free/akademichna-dobrochesnist-dlya-vykladachiv>

Гарант освітньої програми



Василь ФАЙФУРА

В. о. завідувача кафедри цифрових,
освітніх та соціо-економічних технологій



Ірина НАСМІНЧУК